

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Чикаренко І.А.

«07» липня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Система публічного управління та адміністрування»

Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	«Цифрове врядування»
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	1-й семестр (1 чверть)
Мова викладання	українська

Викладачі: д. і. н., проф. Бородін Є. І.
д. держ. упр., доц. Тарасенко Т. М.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Система публічного управління та адміністрування» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Цифрове врядування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 22 с.

Розробники:

- Бородін Євгеній Іванович, професор, доктор історичних наук, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування;
- Тарасенко Тетяна Миколаївна, доцент, доктор наук з державного управління, доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів вищої освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (протокол № 7 від 30 червня 2023 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ .	Ошибка! Закладка не определена.
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	Ошибка! Закладка не определена.
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	Ошибка! Закладка не определена.
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
6.1 Шкали	9
6.2 Засоби та процедури	9
6.3 Критерії	Ошибка! Закладка не определена.
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	14
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	Ошибка! Закладка не определена.

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У освітньо-професійній програмі «Цифрове врядування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Б2 «Система публічного управління та адміністрування» віднесено такі результати навчання:

ПР02	Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.
ПР03	Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.
ПР06	Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.
ПР07	Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.
ПР11	Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

Мета дисципліни «Система публічного управління та адміністрування» – формування у здобувачів вищої освіти комплексу спеціальних знань теорії та практики організації та функціонування системи публічного управління та адміністрування, набуття вмій і навичок їх застосування в практичній діяльності.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
ПР02	ПР02.1-Б2	<i>Визначати</i> конституційно-правові засади побудови та функціонування системи державного управління, системи місцевого самоврядування та проблеми правового регулювання у цій сфері;
	ПР02.2-Б2	<i>Розробляти</i> проекти нормативно-правових актів, спрямовані на усунення недоліків, суперечностей законодавчого визначення основ організаційно-функціональної системи публічного управління та

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
		адміністрування на національному, регіональному, місцевому рівнях;
ПР03	ПР03.1-Б2	<i>Описувати</i> сутність діяльності органів публічної влади щодо забезпечення захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, <i>пояснювати</i> сучасні завдання, функції органів публічної влади з питань національної безпеки і оборони, засоби та методи їх реалізації, особливості розподілу повноважень у цій сфері;
ПР06	ПР06.1-Б2	<i>Застосовувати</i> сучасні підходи до побудови системи публічного управління та адміністрування, здійснення адміністративних процесів та функцій управління, <i>виявляти</i> тенденції трансформації, інноватизації публічного управління та адміністрування, критерії загальної ефективності публічного управління та адміністрування;
	ПР06.2-Б2	<i>Встановлювати</i> напрями удосконалення організаційно-функціональної системи державного управління та організаційно-функціональної системи місцевого самоврядування з урахуванням міжнародного досвіду;
ПР07	ПР07.1-Б2	<i>Розробляти</i> програмні документи щодо вирішення конкретних завдань публічного управління на регіональному/місцевому рівнях на основі міжсекторальної взаємодії органів публічної влади та розширення участі громадськості у публічному управлінні;
ПР11	ПР11.01-Б2	<i>Пропонувати</i> обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням завдань європейської, євроатлантичної інтеграції та вимог сталого розвитку.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається в 1-му семестрі відповідно до навчального плану, тому додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється. Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	14	46	4	56
практичні	60	28	32	6	54
лабораторні	–	–	–	–	–
семінари	–	–	–	–	–
РАЗОМ	120	42	78	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ПР03.1-Б2 ПР06.1-Б2	Тема 1. Інституціональна структура системи публічного управління та адміністрування	10
	1.1. Інституційні ролі публічного управління та адміністрування: наука, навчальна дисципліна, професійна управлінська діяльність, діяльність органів публічної влади	
	1.2. Об'єкти та суб'єкти управління	
	1.3. Публічне управління та адміністрування у складі інституціональної структури суспільства	
	1.4. Інститут президента, уряду, парламенту: особливості статусу та співвідношення	
	1.5. Взаємозв'язок основних політичних інститутів з принципами територіальної організації влади, формуванням публічної служби, організацією системи прийняття політичних та адміністративних рішень	
	1.6. Інституційні зміни в системі публічного управління та адміністрування в Україні: сутність та особливості реформування	
	1.7. Національні інтереси України	
	1.8. Загальна ефективність публічного управління та адміністрування	
ПР02.1-Б2 ПР11.1-Б2	Тема 2. Багаторівневе управління як прояв публічного управління та адміністрування	10
	2.1. Сутність багаторівневого управління	
	2.2. Конституційно-правові засади публічного управління та адміністрування в Україні	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	2.3. Рівні управління в державі. Територіальна основа організації публічного управління в Україні 2.4. Механізми взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування 2.5. Децентралізація та реформування територіальної організації влади в Україні	
ПР02.2-Б2 ПР06.2-Б2	Тема 3. Організаційно-функціональна структура системи державного управління 3.1. Розподіл повноважень між органами виконавчої влади за рівнями управління в державі 3.2. Вищі і центральні органи виконавчої влади 3.3. Місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції 3.4. Місцеві органи виконавчої влади спеціального призначення 3.5 Органи державної влади у сфері національної безпеки і оборони	10
ПР02.2-Б2 ПР06.2-Б2	Тема 4. Організаційно-функціональна структура системи місцевого самоврядування 4.1. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування 4.2. Посадові особи місцевого самоврядування 4.3. Органи самоорганізації населення та асоціації органів місцевого самоврядування 4.4. Особливості місцевого самоврядування на регіональному і субрегіональному рівнях 4.5. Органи місцевого самоврядування як цивільна складова територіальної оборони	10
ПР06.1.-Б2 ПР07.1-Б2	Тема 5. Взаємозв'язок публічного управління та адміністрування 5.1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування 5.2. Розподіл адміністративних процесів на функції управління 5.3. Сучасні тенденції трансформації системи публічного адміністрування 5.4. Напрями інноватизації публічного управління та адміністрування	10
ПР02.2-Б2 ПР11.1-Б2	Тема 6. Форми участі громадськості у публічному управлінні 6.1. Сприяння розвитку інститутів громадянського суспільства (правові основи, методи, форми; права, можливості створення підприємств, умови їх роботи; державне замовлення на послуги; оподаткування громадської та благодійної діяльності; державна фінансова підтримка сектору; залучення організацій громадянського суспільства до соціальних послуг та соціального підприємництва) 6.2. Система органів, які реалізують національну стратегію розвитку громадянського суспільства (перелік і функції)	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	6.3. Стимулювання лідерів громадської думки, мотивація населення до участі у державних справах, формування відповідальної поведінки населення	
	6.4. Міжсекторальна взаємодія (роль громадського сектору, партнерство)	
Практичні заняття		60
ПР03.1-Б2 ПР06.1-Б2	1. Інституціональна структура системи публічного управління та адміністрування	10
ПР02.1-Б2 ПР11.1-Б2	2. Багаторівневе управління як прояв публічного управління та адміністрування	10
ПР02.2-Б2 ПР06.2-Б2	3. Організаційно-функціональна структура системи державного управління	10
ПР02.2-Б2 ПР06.2-Б2	4. Організаційно-функціональна структура системи місцевого самоврядування	10
ПР06.1.-Б2 ПР07.1-Б2	5. Взаємозв'язок публічного управління та адміністрування	10
ПР02.2-Б2 ПР11.1-Б2	6. Форми участі громадськості у публічному управлінні Презентація та захист командного / індивідуального завдання «Розробка концепції регіональної/місцевої програми залучення інститутів громадянського суспільства до соціальних послуг та соціального підприємництва»	10
РАЗОМ		120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності здобувача вищої освіти за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня (для другого (магістерського) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час екзамену за бажанням здобувача вищої освіти
	командне / індивідуальне завдання	виконання завдання під час самостійної роботи, публічна презентація і захист під час практичного заняття		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного та командного / індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК (магістр)

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
Уміння/навички		
♦ спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур;</p> <p>♦ здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах;</p> <p>♦ здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності</p>	<ul style="list-style-type: none"> – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність 	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Рівень умінь/навичок незадовільний	<60	
Комунікація		
<p>♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються</p>	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді).</p> <p><i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна.</p> <p><i>Комунікаційна стратегія:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності 	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	вимоги)	
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<p>♦ управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;</p> <p>□ відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів;</p> <p>□ здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	і автономії (не реалізовано шість вимог)	
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Технічні засоби навчання (комп'ютерне та мультимедійне обладнання).
2. Дистанційна платформа Moodle.
3. MS Office (застосунок Teams).

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Система публічного управління та адміністрування: навч. наоч. посіб. [Електронне видання] / Є. І. Бородін, Т. М. Тарасенко; Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 187 с.
2. Шпекторенко І. В. Методологія публічного управління : навч. посіб. / уклад. І. В. Шпекторенко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 120 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Metodolohiya_publichnoho_upravlinnya.pdf
3. Публічне управління та адміністрування. Радник-консультант органів державної влади: навч. метод. комплекс / проф. І. П. Бідзюра, проф. Ю. П. Сурмін, доц. Н. В. Грабовенко, доц. В. В. Утвенко, доц. А. М. Шаповалова / за заг. ред. проф. І. П. Бідзюри, проф. Ю. П. Сурміна, доц. Н. В. Грабовенко. Київ.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 500 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/derzh_upravl_2018.pdf
4. Молодцов О. В., Мосора Л. С. Система публічного адміністрування: методичні вказівки до вивчення дисципліни. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 30 с. URL: <https://cutt.ly/cCAi5fs>
5. Вступ до публічного адміністрування : навчальний посібник / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Гавкалової Н. Л. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 382 с. URL: <https://cutt.ly/wCAouJG>
6. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с. URL: <https://cutt.ly/wCAouJG>

7. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / Укладачі: О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. Харків: НУЦЗУ, 2020. 175 с. URL: <https://cutt.ly/aCAokDf>
8. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / А. О. Азарова, Л. М. Ткачук, Л. О. Нікіфорова та ін. Вінниця : ВНТУ, 2019. 181 с. URL: <https://cutt.ly/aCAokDf>
9. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / Ю. Є. Вороніна. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/346596794.pdf>
10. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В. М. Нагаєв. Харків : ХНАУ, 2018. 278 с. URL: <https://cutt.ly/5CAoQ8f>
11. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / Скидан О. В., Якобчук В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. [та ін.]; за заг. ред. О. В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с. URL: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/8495/1/Publichne_upravlinnia_2017.pdf
12. Куйбіда В. С., Білинська М. М., Петроє О. М. Публічне управління: термінологічний словник: навч. посіб. Київ: НАДУ, 2018. 224 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_888_37081450.pdf
13. Закон «про адміністративну процедуру»: загальні прозорі правила взаємодії між державою та громадянами й бізнесом. Посібник для публічних службовців / В. Тимошук, І. Бойко. Реформа державного управління. Київ. 2022. 76 с. URL: <https://minjust.gov.ua/files/general/2022/10/20/20221020092133-70.pdf>

Нормативні документи

1. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. : із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
3. Про місцеві державні адміністрації : закон України від 9 квітня 1999 р. № 586 : із змінами. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14/print>
4. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17 лют. 2022 р. № 2073-IX. Редакція від 31.03.2023. набрання чинності 15.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
5. Виборчий кодекс України від 19 груд. 2019 р. № 396-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280 : із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

7. Про державну службу: Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
8. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 7 черв. 2001 р. № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.
9. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 трав. 2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
10. Про основи національного спротиву: Закон України від 16 лип. 2021 р. № 1702-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
11. Європейське врядування Біла Книга. Комісія Європейських Співтовариств Брюссель, 25.7.2001 COM(2001) 428 остаточна редакція. URL: <https://brdo.com.ua/wp-content/uploads/2016/01/Bila-knyga-YEvropey-ske-vryaduvannya.pdf>
12. Утрехтська декларація про добре місцеве та регіональне врядування в неспокійний час: проблеми змін : Рада Європи; Декларація, Міжнародний документ від 17 листопада 2009 р. Документ 994_a16. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_a16
13. Рекомендації стосовно формування політики з питань Плану відновлення місцевого самоврядування від наслідків війни. Центр експертизи доброго врядування. Рада Європи. м. Страсбург, 30 червня 2022 року CEGG/PAD(2022)3. URL: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2022/07/CEGG-PAD-on-Ukraine-Recovery-Strategy-in-LSG-area_UKR_FINAL.pdf

Додаткові

1. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. Вінниця: ФОП Кушнір Ю. В., 2020. 504 с.
2. Чернов С. І. Текст лекцій з дисципліни «Публічне адміністрування» (для студентів всіх форм навчання за спеціальністю 7.03060101, 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» / С. І. Чернов, С. О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2014. 97 с. URL: <https://cutt.ly/8CAaljv>
3. Історія державного управління / кол. авт. ; за заг. ред. чл.- кор. НАН України, проф. В. С. Загорського, проф. О. Я. Красівського, доц. О. Ю. Мороза. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 368 с.
4. Кравченко В. В., Бородин Є. І., Квітка С. А. Місцеве самоврядування в системі публічного управління : навч. посіб. у схемах. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 148 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Mistseve_samovryaduvannya.pdf
5. Ястремська О. М., Л. О. Мажник. Публічне адміністрування: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.

6. Євтушенко О. Н. Державне управління (Основи теорії державного управління) : навч. посіб. у трьох частинах. / О. Н. Євтушенко, В. І. Андріяш. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. Ч. 1. Основи теорії державного управління. 2013. 268 с.
7. Основи публічного адміністрування : посіб. для підготовки до іспиту / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Харків : Право, 2016. 128 с.
8. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха, О. Сосніна, П. Жукаускаса, Й. Ввайнхардт, Р. Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.
9. Управління персоналом в органах публічної влади : навч. посіб. авт. кол. С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, К. В. Комарова, Н. А. Липовська, Т. М. Тарасенко. Дніпро. : ДРІДУ НАДУ, 2019. 200 с.
10. Петков В. П., Торяник В. М. Менеджмент у державному управлінні : навчальний посібник / В.П. Петков, В. М. Торяник ; за заг. ред. О. В. Негодченка. Дніпро: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 404 с. URL: <https://oldiplus.ua/downloads/265.pdf>
11. Методологія державного управління як галузі науки : наук. розробка / авт. кол. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. О. Краснейчук. Київ : НАДУ, 2010. 32 с.
12. Кресіна І. О., Стойко О. М. Еволюція підходів до осмислення ролі громадянського суспільства в управлінських процесах. *Правова держава*. 2022. Вип. 33. С. 540–551. URL: <http://pravova-derzhava.org.ua/files/pravova-derjava.vipusk-33- 2022 .pdf>
13. Пухтинський М. О. Конституційно-правові аспекти інституційного та законодавчого забезпечення реформування територіального врядування. *Правова держава*. 2022. Вип. 33. С. 301–314. URL: <http://pravova-derzhava.org.ua/files/pravova-derjava.vipusk-33- 2022 .pdf>
14. Бородін Є. І., Безена І. М. Марк Е. Генсон про шляхи демократизації та децентралізації публічних інституцій держави. *Публічне управління та митне адміністрування*, № 3 (22), 2019. С. 194–202.
15. Взаємовідносини держави та суспільства / В. М. Алексєєв, Н. А. Липовська. Дніпро : ГРАНІ, 2019. 172 с. URL : http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Vzayemovidnosyny_derzhavy_ta_suspilstva.pdf
16. Шпекторенко І., Бородін Є. Структура та методологія управлінської діяльності. *Державне управління та місцеве самоврядування* : зб. наук. пр. ДРІДУ. Вип. 3 (38). 2018. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. С. 46–52.
17. Бородін Є. І. Статус голови місцевої державної адміністрації в Україні: досвід законодавчого визначення. *Аспекти публічного управління*. 2018. Т. 6. № 5. С. 12–23. DOI <https://doi.org/10.15421/151827>

18. Бутирська Т., Дзвінчук Д. Теоретико-методологічні основи державного будівництва : монографія. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 176 с.
19. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / наук. ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.] ; Національна академія державного управління при Президентіві України. – Київ : НАДУ, 2011. Т. 8 : Публічне врядування / наук. ред. кол. : В. С. Загорський (голова), С. О. Телешун (співголова) [та ін.] ; Львівський регіональний інститут державного управління Національна академія державного управління при Президентіві України. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 630 с.
20. Енциклопедія соціогуманітарної інформології / коорд. проекту та заг. ред. проф. К. І. Беляков. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 2. 436 с. URL: http://ippi.org.ua/sites/default/files/enciklopediya_tom_2.pdf
21. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNE-UPRAVLINNYA-2012.pdf>
22. Управління змінами в публічному адмініструванні : навч. посіб. / Ю. П. Шаров, І. А. Чикаренко, Т. В. Маматова [та ін.] ; за наук. ред. Ю. П. Шарова. Дніпропетровськ. : ДРІДУ НАДУ, 2012. 148 с.
23. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти : монографія / С. М. Серьогін, Ю. П. Шаров, Є. І. Бородін, Н. Т. Гончарук [та ін.] ; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, Ю. П. Шарова. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016. 278 с.
24. Інформаційне та соціально-правове моделювання : посібник / Д. В. Ланде, В. М. Фурашев ; за заг. ред. Д. В. Ланде. Київ-Одеса : Фенікс, 2021. 276 с. URL: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/posibnik.pdf>
25. Литвин А. В. Публічні комунікації президентів України та роль спічрайтерів у цьому процесі. *Обрії друкарства*. 2020. № 1. С. 109–119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/obdr_2020_1_11
26. Пайда Ю. Ю. Порядок розробки, прийняття, набрання чинності та дії актів публічного управління. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. № 1. С. 105–114. URL: <https://ljd.dnuvs.in.ua/wp-content/uploads/2021/10/1.pdf>
27. Подольчак Н. Ю., Білик О. І., Ханик Ю.-Б. Р. Поняття публічного маркетингу та приклади його застосування в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1. С. 155–160. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6989&i=24>
28. Вольська О. М. Ефективність публічного управління як результат суспільних процесів у державі. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2020. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2020_1_3

29. Дурман О. Л., Полосьмак К. О. Аналіз нових концепцій публічного управління та ступінь їх «адекватності» реаліям сучасного світу. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2020. № 1. URL: http://el-zbirn-du.at.ua/2020_1/7.pdf
30. Лопушинський І. П., Набока С. І., Медведєва А. В. Державна система управління персоналом «Rosclick» як механізм електронного урядування в Україні. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2020. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2020_1_22
31. Котух Є. В. Електронне урядування як нова парадигма публічного управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 3. С. 122–127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2020_3_22
32. Бондар В. В. Локалізація об'єктів корпоративного менеджменту в метрополісі Києва у контексті розвитку його організаційно-управлінських функцій. *Український географічний журнал*. 2020. № 1. С. 45–50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UGJ_2020_1_8
33. Яковчук М. В., Міхалевський В. Ц., Скрипник Т. К. Порівняння ефективності управління в децентралізованих та централізованих системах. *Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки*. 2021. № 5. С. 41–44. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/12/301-text_2021_5_t-41-44.pdf
34. Дука А. П. Критерії оцінювання соціально-економічної дієвості сучасного публічного управління. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія : право публічне управління та адміністрування*. 2021. № 2. С. 76–83. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/182>
35. Ткаченко Ю. С. Система контрольного механізму як засобу взаємодії органів публічної адміністрації та інституцій громадянського суспільства. *Правовий часопис Донбасу*. 2018. № 2. С. 99–103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pppd_2018_2_19
36. Тарасенко Т. М. Організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану: можливості та обмеження. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. Вип. 4. С. 51–58. URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/261/228>
37. Тарасенко Т. М. Запровадження інноваційних технологій управління репутацією органів місцевого самоврядування: теорія та практика. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. Вип. 28. С. 158–164. URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/28-2022/32.pdf>
38. Тарасенко Т. М. Розмежування політичної та кримінальної відповідальності у вимірі ціннісних основ публічного управління. *Аспекти публічного управління*. 2018. Т. 6(6–7). С. 31–37. URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/423>

39. Тарасенко Т. М. Вплив громадського чинника на утвердження політичної відповідальності в системі місцевого самоврядування України. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2016. № 2 (15). С. 142–146. URL: http://www.customs-admin.umsf.in.ua/archive/2016/2/2_2016.pdf
40. Тарасенко Т. М. Політична відповідальність у сфері місцевого самоврядування України : *монографія*. Дніпро : ГРАНІ, 2020. 403 с.
41. Тарасенко Т. М. Розвиток політичної відповідальності в місцевому самоврядуванні в умовах децентралізації влади: досвід європейських країн. *Вісник Національної академії державного управління. Серія «Державне управління»*. 2017. Вип. 4. С. 92–99. URL: <https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/163012/%D0%A2%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%2013.pdf?sequence=1>
42. Kvitka S., Borodin Ye., Yemelyanov V., Moskalets M., Zubchenko V. The Subsidiarity Principle and Legal and Economic Aspects of The Decentralization in Ukraine. *Cuestiones Políticas*. Vol. 39, No 68 (Enero – Junio) 2021, 356–368. IEPDP-Facultad de Ciencias Jurídicas y Políticas – LUZ. Access mode: <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/35420/37521>
43. Borodin Ye., Kalashnyk N. (2020), Youth Participation as a Public Policy Instrumentat Local Level. Ukrainian Experience. *Urban Policy System in Strategic Perspective: From V4 to Ukraine*. Kamil Glinka (editor). Series Studies in Politics, Security and Society. Vol. 34. pp. 211–222.
44. Kvitka, S., Borodin, Ye., Koval, V., Yemelyanov, V. & Ivashova. L. (2019), Innovative mechanisms of the cross-sectoral interaction between business and public authorities in conditions of information society's transformation. *Revista dilemas contemporáneos: educación, política y valores*. Año: VII Número: Edición Especial Artículo no. :133 Período: Noviembre, 2019. URL: <https://cutt.ly/3CSp4Ab>
45. Tarasenko T., Sorokina N. Theoretical aspects of consideration of ethics and responsibility in public administration. *Recht der Osteuropäischen Staaten (ReOS)*. 2020. № 3. P. 54–57. URL: <https://www.uni-goettingen.de/de/document/download/96ebf2f0737007635b6cc20eed979f7d.pdf/ReOS%2003%20aus%202020.pdf>
46. Encyclopedia of public administration and public policy / [edited by] David Schultz. New York 2004. 545 p. URL: <https://cutt.ly/RCSauyw>
47. Methodological Framework of the Principles of Public Administration May 2019. URL: <https://www.sigmaweb.org/publications/Methodological-Framework-for-the-Principles-of-Public-Administration-May-2019.pdf>

Інтернет ресурси

1. Президент України. Офіційний веб-портал. URL: <https://www.president.gov.ua/>

2. Кабінет Міністрів України. Офіційний веб-портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Верховна Рада України <https://www.rada.gov.ua/>
4. Національне агентство України з питань державної служби. Офіційний веб-портал. URL: <https://nads.gov.ua/>
5. Портал управління знаннями. Освітня платформа у сфері професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/>
6. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. Офіційний веб-портал. URL: <http://www.center.gov.ua/pro-tsentr/proekti/sigma>
7. Аспекти публічного управління. Науковий фаховий журнал. URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal>
8. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. Науковий фаховий журнал. URL: <http://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys>
9. The European Institute of Public Administration. URL: <https://www.eipa.eu/>
10. Public administration and governance. European Commission https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/public-administration-and-governance_en
11. Principles of Public Administration for EU candidate countries and potential candidates. SIGMA. URL: <https://www.sigmaweb.org/publications/principles-public-administration-eu-candidate-countries-and-potential-candidates.htm>
12. Principles of Public Administration for European Neighbourhood Policy countries. SIGMA. URL: <https://www.sigmaweb.org/publications/principles-public-administration-european-neighbourhood-policy.htm>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Система публічного управління та адміністрування»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
освітньо-професійної програми «Цифрове врядування»
спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Розробники:
Бородін Євгеній Іванович
Тарасенко Тетяна Миколаївна

В редакції авторів

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19